

Βιβλιοδρόμιο

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ 26-27 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2023

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ
ΑΖΑΡΙΑΔΗΣ

Ο Γιου Νέσμπο αποτελεί μακράν τον πλέον εμπορικό συγγραφέα αστυνομικής λογοτεχνίας της εποχής και κάθε νέα κυκλοφορία του αναμένεται εναγωνίως από τους πολυάριθμους θαυμαστές του σε όλο τον κόσμο. Από τον κανόνα αυτό δεν ξεφεύγει και η πρόσφατη «Ματωμένη Σελήνη» (Μεταίχμιο, μτφ. Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη). Από την αφετηρία παρατηρούμε ότι τα πράγματα δεν πάνε και τόσο καλά για τον συμπαθέστατο Χάρι Χόλε. Ο ήρωάς μας είναι χαμένος κάπου στο Λος Άντζελες και καταβάλλει φιλότιμες προσπάθειες αυτοεندосκόπησης, αλλά ως συνήθως αυτές δεν θα αποδεικτούν επιτυχείς. Ο λόγος είναι η παρέα της Λουσίλ, μιας ηλικιωμένης ηθοποιού του μακρινού παρελθόντος, η οποία βρίσκεται στο στόχαστρο ενός τοπικού καρτέλ ναρκωτικών. Η ατυχής Λουσίλ χρωστάει πολλά χρήματα, ο Χάρι θέλει να τη βοηθήσει, αλλά είναι εντελώς άφραγκος. Όμως ο καλός Θεός των καλών αστυνομικών, έτσι και πρώην, είναι εδώ. Και θα εμφανιστεί με τη μορφή ενός τηλεφωνήματος από το Οσλο...

Στο αγαπημένο Οσλο

Στο μακρινό αλλά αγαπημένο Οσλο, δύο νεαρές γυναίκες που αγνοούνται, σύντομα θα βρεθούν νεκρές. Από τους βασικούς υπόπτους για τη δολοφονία τους είναι και ο μεγιστάνας του real estate Μάρκουσ Ρόε. Ο δικηγόρος του Γιούχαν Κρον είναι ο τύπος που τηλεφώνησε στον Χόλε για να ζητήσει τη βοήθειά του. Το θέμα είναι μάλλον σύνθετο. Η Κατρίνε Μπρατ, συνάδελφος και στενή φίλη του Χόλε, με τον οποίο μοιράζεται ένα μικρό αγοράκι, θέλει να ζητήσει επίσημα τη βοήθεια του Χόλε. Υποστηρίζει ότι οι δολοφονίες των δύο νεαρών γυναικών είναι έργο ενός σίριαλ κίλερ και ο Χόλε είναι ο πλέον ειδικός στον τομέα. Οι προϊστάμενοί της όμως αρνούνται κατηγορηματικά την εκδοχή της ύπαρξης σίριαλ κίλερ. Η μόνη δυνατή περίπτωση είναι να προσλάβει ο Μάρκουσ Ρόε τον Χόλε ως ιδιωτικό ερευνητή για να τον βοηθήσει να αποδείξει την αθωότητά του. Και το δέλεαρ για να πειστεί ο Χόλε να εγκαταλείψει το Λος Άντζελες και

την απολαυστική προσπάθεια αυτοκαταστροφής του είναι βαθιά ανθρώπινο. Το υπερβολικό ποσό της αμοιβής που ζητάει θα χρησιμοποιηθεί για να αποπληρώσει τα χρέη της Λουσίλ και να διασφαλίσει τη σωματική της ακεραιότητα...

Το μεγάλο πρόβλημα βέβαια του Χόλε είναι ο χρόνος. Η προθεσμία για την αποπληρωμή των χρεών της ηλικιωμένης ηθοποιού είναι δέκα μόνο μέρες. Και η ιδιαιτερότητα της ανάληψης της υπόθεσης είναι η επιμονή του απέναντι στον εργοδότη του Μάρκουσ Ρόε ότι αν στην πορεία των ερευνών του αποδειχτεί ότι ο ίδιος ο Ρόε είναι ένοχος, θα αναγκαστεί να το αποκαλύψει στην αστυνομία.

Πολυδαίδαλη πλοκή

Η πλοκή είναι πολυεπίπεδη και πολυδαίδαλη. Είπαμε, 620 σελίδες είναι αυτές! Ο Νέσμπο κτίζει με εξαιρετική επιμέλεια και μεγάλο ταλέντο μια υπόθεση που τα έχει όλα! Η ενοχή του Ρόε περνάει από σαράντα κύματα. Κάποιες στιγμές φαίνεται ότι είναι, αλλά την επόμενη δεν είναι. Η εμφάνιση της ιδιόρρυθμης συζύγου του θα περιπλέξει τα πράγματα. Οι υποψίες θα απλωθούν σαν ένα σκοτεινό πέπλο και θα καλύψουν πρωταγωνιστές και δευτεραγωνιστές του έργου. Φαίνεται όμως ότι τον πιο σημαντικό ρόλο διαδραματίζει το παρελθόν των ηρώων. Ο Νέσμπο, πιστός στις επιταγές του σύγχρονου αστυνομικού μυθιστορήματος, αποδίδει μέγιστη σημασία στο ψυχολογικό υπόβαθρο των ηρώων. Αλλωστε όλοι οι αληθινοί αστυνομικοί ερευνητές της εποχής μας ακολουθούν τις επιταγές των ψυχολόγων και των profilers, που υποστηρίζουν ότι για την κατανόηση των σίριαλ κίλερς πρέπει να ερευνηθούν τα βιώματα και τα τραύματα της παιδικής ηλικίας...

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η εμπνευσμένη πρωτότυπη επιλογή της άτυπης ομάδας του Χόλε και η σχέση της με την επίσημη αστυνομία. Ο Χόλε δημιουργεί μια τετραμελής ομάδα, με μέλη τον ίδιο, τον αγαπημένο του ταξιτζή και παλιόροκά Εϊστάιν Αϊκελαντ, τον ευρισκόμενο σε δυσμένεια παλιό συνάδελφό του Τρούλς Μπέρντσεν και τον επί πολλά χρόνια συνεργάτη του ψυχίατρο Στούλε Αουνε. Η ομάδα συνεδριάζει στο δωμάτιο της κλινικής, όπου νοσηλεύεται ο Αουνε, χωρίς ελπίδες μακρόχρονης επιβίωσης... Και δεν φτάνει αυτό, αλλά και η στάση της επίσημης αστυνομίας απέναντί τους είναι τουλάχιστον απαξιωτική,

χωρίς βέβαια να ιδρώνει το αφτί του αμετανόητου Χάρι...

Η εμπορική πλευρά

Το προσωπικό ύφος του Νέσμπο είναι αδιαπραγμάτευτο και ανυποχώρητο. Κάποιες στιγμές πιστεύεις ότι είναι προϊόν υψηλής τεχνικής νοημοσύνης ή ενός αόρατου, πανίσχυρου επικοινωνιακά, παγκόσμιου λογοτεχνικού μάρκετινγκ. Άλλες στιγμές αναρωτιέσαι μήπως δεν είναι προϊόν, αλλά ο ίδιος ο δημιουργός του. Σε οποιαδήποτε περίπτωση, είναι μοναδικός σε αυτό που κάνει. Ναι, αποδίδει μέγιστη σημασία στην εμπορική πλευρά του έργου, ναι, αποφεύγει να μπει σε βάθος στο κοινωνικό σχόλιο, αλλά το στυλ γραφής είναι εθιστικό. Πολλές λεπτομέρειες, πολλές παράλληλες ιστορίες δευτερευόντων χαρακτήρων που τραβάνε σε μακρός, αλλά ακόμα και σε αυτές τις στιγμές νιώθεις να έχεις απέναντί σου έναν ηλικιωμένο, γραφικό παραμυθά που ξέρει όσο κανείς άλλος να αφηγείται όμορφες ιστορίες. Υλικό απόλυτα προσαρμοσμένο στις επιταγές του σύγχρονου σκανδιναβικού λογοτεχνικού marketing, θεμελιακή αξία του φημισμένου σκανδιναβικού νουάρ.

Το μενού περιλαμβάνει βέβαια και όλα τα σύγχρονα κλισέ, τα οποία ο Νέσμπο χειρίζεται με άνεση μεγάλου σολίστα. Εν αρχή ην η «οπτικοποίηση» του κειμένου. Ο συγγραφέας γράφει με τρόπο απόλυτα προσαρμοσμένο στην κινηματογραφική / τηλεοπτική οπτική. Αν και καθυστερεί σημαντικά στην αρ-

χή του μυθιστορήματος, από τη στιγμή που θεωρεί ότι έχει δημιουργήσει μια ακλόνητη βάση στην πλοκή, αυξάνει σταδιακά τον ρυθμό μέχρι να φτάσει, στο τελευταίο τρίτο του βιβλίου, στη ράμπα της απογείωσης. Οι ανατροπές είναι λίγες, αλλά εξαιρετικά σχεδιασμένες. Όσο για τους χαρακτήρες, έχουν σμιλευτεί με μεγάλη επιμέλεια και ενδελεχή ψυχολογική ανάλυση, ιδιαίτερα οι «κακοί». Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγνωση και στα σημεία όπου ο συγγραφέας «κρύβει» στοιχεία, σημαντικά για την πλοκή.

Η κρυφή μάχη

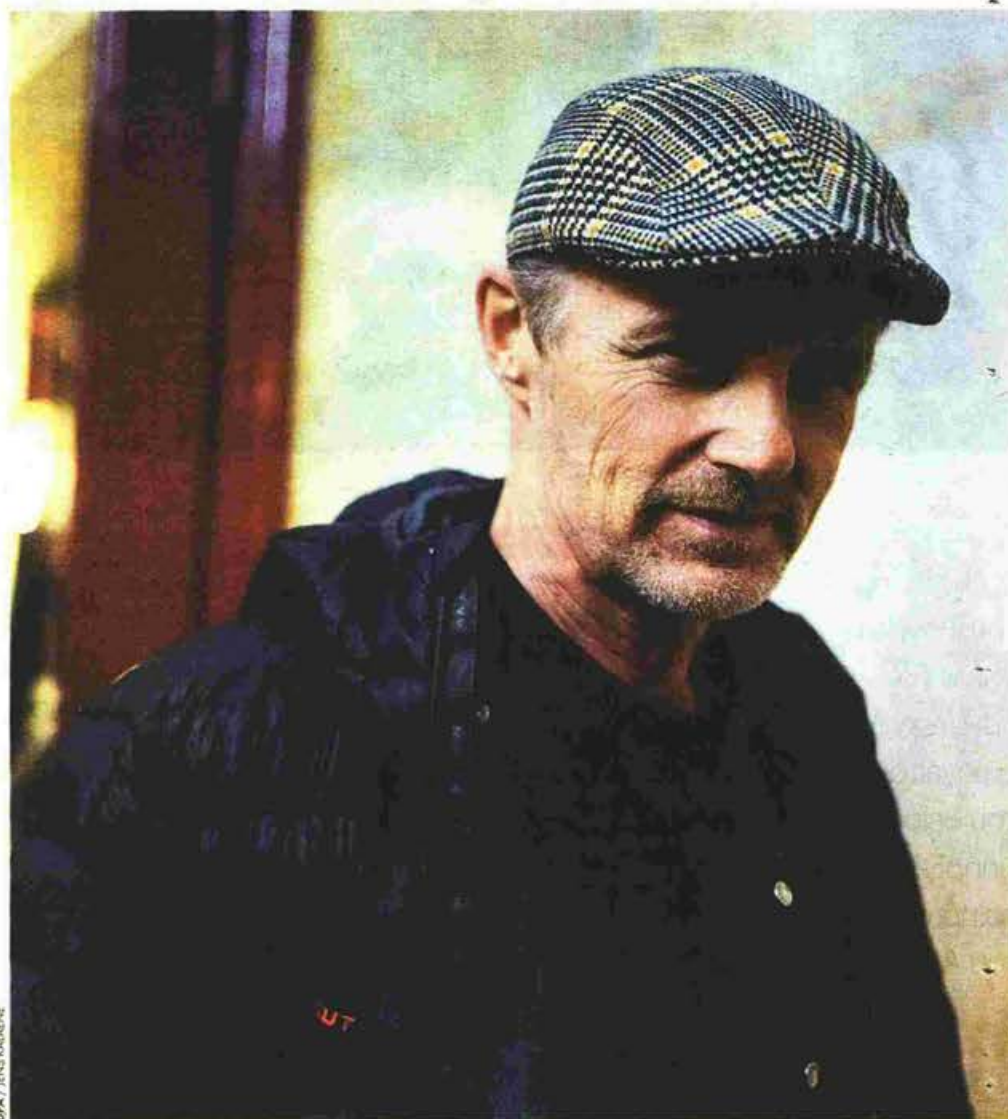
Όσο για την υπόγεια, κρυφή μάχη ανάμεσα στον συγγραφέα και τον ήρωά του, καλά κρατεί... Ο Χόλε είναι τόσο δημοφιλής, που ανταγωνίζεται τον δημιουργό του επί ίσους όρους. Αν το ύφος του Νέσμπο προκαλεί αναγνωστικό εθισμό, τα πεπραγμένα του Χάρι προκαλούν αντίστοιχο εθισμό στους αναγνώστες. Τον θαυμάζουν, τον αγαπούν, συμπάσχουν μαζί του σε κάθε κακοτοπιά... Ισως αυτός να είναι και ο λόγος που, αν και τα έργα του συγγραφέα χωρίς την παρουσία του Χάρι είναι σαφώς ποιοτικότερα, ο Νέσμπο επιστρέφει ξανά με μια νέα περιπέτεια του αγαπημένου του ήρωα... Και δεν μπορώ να μαντέψω αν έχει στο μυαλό του μια «τελευταία πρωϊκή έξοδο» για τον Χόλε...

Εξαιρετική, ως συνήθως, η μετάφραση της Κρυστάλλης Γλυνιαδάκη, απόλυτα προσαρμοσμένη στο ύφος του συγγραφέα.

Jo Nesbo
ΜΑΤΩΜΕΝΗ ΣΕΛΗΝΗ

Μτφ. Κρυστάλλη
Γλυνιαδάκη
Εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 624
Τιμή 19,90 ευρώ

DPA / JENS KALMBE

Γιου Νέσμπο

Η επιστροφή του Χάρι Χόλε

Η υπόγεια «μάχη» του νορβηγού συγγραφέα με τον δημοφιλή ήρωά του στη «Ματωμένη Σελήνη» (εκδ. Μεταίχμιο)